

Sygn. akt II AKz 1141/20

POSTANOWIENIE

Dnia 20 października 2020 roku

Sąd Apelacyjny w Katowicach w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: sędzia SA Karina Maksym

Protokolant: Karolina Jach

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej Częstochowa Północ w Częstochowie del. do Prokuratury Regionalnej w Katowicach Patrycji Czerwik

po rozpoznaniu w sprawie **J. M.**

podejrzanego o czyny z art. 258 § 1 k.k. i inne

zażalenia obrońcy podejrzanego

na postanowienie Sądu Okręgowego w Częstochowie

z dnia 25 września 2020 roku, sygn. akt II Kp 956/20

w przedmiocie przedłużenia czasu trwania tymczasowego aresztowania

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

postanawia:

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Częstochowie postanowieniem z dnia 25 września 2020 roku, sygn. akt II Kp 956/20, na podstawie art. 249 § 1 k.p.k. w zw. z art. 263 § 2 k.p.k. i art. 258 § 1 pkt 2 i § 2 k.p.k., przedłużył stosowanie środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania wobec J. M., zastosowanego postanowieniem Sądu Rejonowego Katowice – Wschód w Katowicach z dnia 3 lipca 2020 roku, sygn. akt IV Kp 379/20, do dnia 10 listopada 2020 roku, do godz. 6:00.

Powyższe postanowienie zostało zaskarżone przez obrońcę podejrzanego, który zarzucił obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 249 § 1 k.p.k., art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k., art. 258 § 2 k.p.k. i art. 257 § 1 k.p.k., wnosząc tym samym o jego zmianę i uchylenie tymczasowego aresztowania, ewentualnie o zmianę zaskarżonego orzeczenia i zastosowanie innego środka zapobiegawczego o charakterze nieizolacyjnym, w szczególności dozoru Policji i/lub poręczenia majątkowego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się niezasadne.

Sąd Okręgowy słusznie uznał, że wobec podejrzanego J. M. na obecnym etapie postępowania przygotowawczego aktualne pozostają zarówno przesłanka ogólna stosowania środków zapobiegawczych, o jakiej mowa w art. 249 § 1 k.p.k., jak również przesłanki szczególne zawarte w art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k. i art. 258 § 2 k.p.k.

Na istnienie dużego prawdopodobieństwa popełnienia zarzucanych podejrzanemu czynów, w stopniu wymaganym przez przepis art. 249 § 1 k.p.k., przemawiają dowody zgromadzone w sprawie, w szczególności wytypowane w treści zaskarżonego postanowienia, co wbrew stanowisku skarżącego spełnia wymagania zawarte w art. 251 § 3 k.p.k. Należą do nich także wyjaśnienia współpodejrzanych M. M. i D. H., których wiarygodność ostatecznie będzie mogła zostać zweryfikowana dopiero po zamknięciu przewodu sądowego w sprawie, niemniej jednak obecnie pozwalają one na uznanie spełnienia wskazanej podstawy ogólnej stosowania środków zapobiegawczych w odniesieniu do podejrzanego. Nadto w realiach niniejszej sprawy, wbrew stanowisku skarżącego, konieczne jest zabezpieczenie prawidłowego toku postępowania przygotowawczego.

Sąd odwoławczy podziela też stanowisko wyrażone w zaskarżonym postanowieniu, wbrew podniesionym argumentom zażalenia, iż realna jest obawa matactwa procesowego ze strony podejrzanego, o której mowa w przepisie art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k. Istotne jest, że podejrzanemu postawiono zarzuty popełnienia przestępstw w ramach zorganizowanej grupy przestępczej. Podzielić należy stanowisko wyrażone przez Sąd Apelacyjny w Katowicach w postanowieniu z dnia 9 września 2009 roku, sygn. akt II AKz 592/09 (LEX nr 553815, KZS 2010/11/58, Prok.i Pr.-wkl. 2010/11/24), iż uczestniczenie w zorganizowanych strukturach przestępczych wiąże się ze specyficzną postacią relacji i wzajemnych powiązań oraz zależności pomiędzy uczestnikami tego typu form działalności przestępczej. Powyższe sprawia, że w pełni uzasadnioną jest obawa, iż podejrzany w razie niestosowania środka zapobiegawczego o izolacyjnym charakterze, mógłby podejmować próby mataczenia oraz innych bezprawnych działań utrudniających postępowanie, o czym mowa w przepisie art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k. Nie bez znaczenia pozostaje też to, że materiał dowodowy opiera się w znacznej mierze o osobowe źródła dowodowe, a co rodzi uzasadnioną obawę jeśli uwzględnić fakt uprawdopodobnionego jego udziału w zorganizowanej strukturze przestępczej, że w warunkach wolnościowych mógłby podejmować próby kontaktowania się z tymi osobami, celem wpłynięcia na treść ich zeznań lub wyjaśnień. Przypomnieć także można, że powołany przepis wymaga stwierdzenia uzasadnionej obawy matactwa, nie zaś tego, aby do tego rodzaju zachowań utrudniających tok procesu ze strony podejrzanego już doszło, bo rolą tymczasowego aresztowania jest zabezpieczenie prawidłowego przebiegu postępowania, a zatem nie dopuszczenie do podjęcia działań obstrukcyjnych ze strony osoby wobec której ten środek jest stosowany.

Kontrola odwoławcza zaskarżonego postanowienia prowadzi również do wniosku, iż zaistniała szczególna przesłanka uzasadniająca konieczność dalszego stosowania względem podejrzanego izolacyjnego środka zapobiegawczego, o jakiej mowa w art. 258 § 2 k.p.k. Zgodnie z powszechnie akceptowanym orzecznictwem przesłanka ta stanowi wraz z przesłanką ogólną z art. 249 § 1 k.p.k. podstawę stosowania izolacyjnego środka zapobiegawczego wówczas, gdy zarzucony podejrzanemu czyn zagrożony jest karą pozbawienia wolności, której górna granica wynosi co najmniej 8 lat i jednocześnie wymierzenie w konkretnym przypadku surowej kary jest realne. J. M. stoi pod zarzutem popełnienia kilku przestępstw, w tym czynu z art. 183 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k., art. 164 § 1 k.k. w zw. z art. 163 § 1 pkt 1 i 3 k.k. i art. 165 § 1 pkt 5 k.k. oraz art. 171 § 1 k.k. przy zastosowaniu art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., które zagrożone jest surową karą w rozumieniu powołanego przepisu. Biorąc pod uwagę także uprawdopodobnione okoliczności przedmiotowe zarzutu, w tym znaczny stopień społecznej szkodliwości czynu, sposób działania sprawcy w ramach zorganizowanej grupy przestępczej, powrót do przestępstwa, czy też uczynienie sobie z niego stałego źródła dochodu, nie można mieć wątpliwości, iż w razie potwierdzenia sprawstwa i winy podejrzanego realne jest wymierzenie mu surowej kary pozbawienia wolności. Nadto w orzecznictwie funkcjonuje pogląd, że groźba surowej kary rodzi domniemanie prawne, iż podejrzany może podejmować próby bezprawnych działań mogących destabilizować prawidłowy tok postępowania. Z uwagi na to, że wskazana w art. 258 § 2 k.p.k. okoliczność ma charakter domniemania prawnego, nie jest konieczne dowodowe wykazywanie, że podejrzany podejmował w przeszłości konkretne działania w tym kierunku (por. np. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 3.11.2011 r., sygn. akt II AKz 708/11, LEX nr 1102946, KZS 2012/1/73, Prok.i Pr.-wkl. 2012/4/3).

Analiza zgromadzonego materiału dowodowego pozwala również przyjąć, że Sąd I instancji, wbrew temu co podniósł skarżący, dokonał prawidłowych ustaleń faktyczno-prawnych, przemawiających za przedłużeniem tymczasowego aresztowania wobec podejrzanego w oparciu o przepis art. 263 § 2 k.p.k., chociażby z uwagi na skomplikowany i wielopodmiotowy charakter śledztwa oraz potrzebę przeprowadzenia zaplanowanych czynności procesowych, co

z jednej strony determinuje jego przebieg, ale i powoduje niemożność wykonywania równocześnie czynności ze wszystkimi podejrzanymi, jak też niejednokrotnie wykonanie wszystkich planowanych wcześniej czynności chociażby z uwagi na pojawiające się okoliczności, które podlegają bieżącemu sprawdzaniu. Konieczność przeprowadzenia kolejnych czynności zaplanowanych przez prokuratora i wskazanych w jego wniosku, niewątpliwie należy zaliczyć do kategorii „szczególnych okoliczności”, które uniemożliwiły zakończenie postępowania w sprawie w dotychczasowym terminie. Przy ocenie szczególnych okoliczności nie można pominąć specyfiki etapu postępowania przygotowawczego, jego złożonego charakteru, konieczności bieżącego weryfikowania ujawnianych w trakcie postępowania okoliczności, a także wykonywania kolejnych czynności dowodowych, bowiem one właśnie stanowiły o konieczności dalszego stosowania tymczasowego aresztowania wobec podejrzanego.

Nie można również zgodzić się z zarzutem skarżącego, iż Sąd I instancji dopuścił się obrazy przepisów art. 257 § 1 k.p.k. w stopniu mogącym mieć wpływ na kontestowane orzeczenie, w sytuacji gdy w jego treści wyraźnie wskazano, że środki zapobiegawcze o charakterze wolnościowym, w tym proponowane przez obronę, nawet stosowane kumulatywnie, nie są zdolne zabezpieczyć prawidłowego toku śledztwa. Trudno więc zgodzić się ze skarżącym, że doszło do naruszenia zasady minimalizacji stosowania środków zapobiegawczych, skoro Sąd Okręgowy wskazał, iż nie widzi innej możliwości skutecznego zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania, aniżeli dalsze stosowanie wobec podejrzanego tymczasowego aresztowania.

Nie zachodzą także przeszkody w stosowaniu wobec podejrzanego izolacyjnego środka zapobiegawczego, o których stanowi przepis art. 259 § 1 k.p.k. Zdaniem Sądu Apelacyjnego na ten moment nic nie wskazuje, żeby pobyt podejrzanego w warunkach aresztu tymczasowego zagrażał poważnie jego życiu lub zdrowiu w związku z pandemią choroby COVID – 19 wywoływaną koronawirusem SARS-CoV-2, która niewątpliwie ma charakter dynamiczny. Brak też potwierdzenia, by na terenie jednostki penitencjarnej, w której jest osadzony, wystąpiły zachorowania na tę chorobę. Nie można również zakładać, że wdrożone przez służbę więzienną procedury sanitarne nie wystarczały do zabezpieczenia przed chorobą osadzonych.

Mając na uwadze powyższe wywody postanowiono, jak na wstępie.

SSA Karina Maksym

ZARZĄDZENIE

- odpis postanowienia z informacją o jego prawomocności i pouczeniem, że zażalenie nie przysługuje doręczyć podejrzanemu i jego obrońcy;
- zwrócić akta sprawy.